

PARTER**Kärande**

Jacqueline Fantenberg, 19791230-0147
Magistratsvägen 49 A Lgh 1101
226 43 Lund

Ombud: Ilona Oyal
Oyal Juridik AB
Box 106
116 74 Stockholm

Svarande

Lunds kommun, 212000-1132
Bruksgatan 22
222 37 Lund

Ombud: Anna Svanestrand
Sveriges Kommuner och regioner
118 82 Stockholm

DOMSLUT

1. Lunds kommun ska till Jacqueline Fantenberg betala 4 578 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 25 februari 2023 till dess betalning sker. I övrigt ogillas Jacqueline Fantenbergs talan.
2. Jacqueline Fantenberg ska ersätta Lunds kommun för kommunens rättegångskostnader med 294 644 kr, varav 281 600 kr avser ombudsarvode, och ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för domen till dess betalning sker.
3. Sekretessbestämmelsen i 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter om enskilda vårdtagare/brukare som har lagts fram vid huvudförhandlingen bakom stängda dörrar (inklusive uppgifter i aktbil. 22, 31, 42–45, 54, 59–62, 71, 74 och 77–80).

OSTRIDIG BAKGRUND

Jacqueline Fantenberg har varit tillsvidareanställd i Lunds kommun (fortsättningsvis ”kommunen”) som undersköterska inom hemvården Östra Torn. Som undersköterska hade hon ansvar för brukare genom olika stöd- och serviceinsatser såsom hemtjänst, hemvård och medicinering. Jacqueline Fantenberg arbetade kvällspass och arbetstiden var oftast kl. 14.30–23.15, förutom på torsdagar då passet började tidigare. Hennes närmsta chef var enhetschefen Yvonne Bliander. Jacqueline Fantenberg var anställd på heltid och hennes månadslön var 25 800 kr.

Kommunen har påstått att det i januari 2023 uppkom misstanke om att Jacqueline Fantenberg inte hade utfört arbetspass som hon var schemalagd att utföra. Kommunen gjorde en intern ”Lex Sarah”-anmälan, vilket innebar att kommunen uppdrog åt en kvalitetsutvecklare (Cecilia Åmark) att göra en intern utredning. Utredningen avsåg perioden från den 1 november 2022 till den 31 januari 2023. Kommunen har inte lämnat vidare utredningen till Inspektionen för vård och omsorg.

Den 1 februari 2023 höll arbetsgivaren en överläggning med den fackliga organisation där Jacqueline Fantenberg är medlem, Svenska Kommunalarbetsförbundet. Jacqueline Fantenberg stängdes därefter av från arbetet. Avstängningen löpte från den 1 februari 2023 till den 1 mars 2023. Avstängningen förlängdes sedan till och med den 29 mars 2023. Jacqueline Fantenberg bibehöll sin lön under avstängningen.

Den 6 april 2023 skedde underrättelse och varsel om avsked enligt 30 § lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS). Den 19 april 2023 hölls en överläggning med anledning av detta. Vid mötet, där representanter för kommunen samt Jacqueline Fantenberg och hennes juridiska ombud deltog, gick kommunen igenom skälen för avskedandet. Kommunen avskedade Jacqueline Fantenberg den 28 april 2023. På Jacqueline Fantenbergs begäran tillsändes hon en skriftlig redogörelse, daterad den 2 juni 2023, av skälen för avskedandet.

Jacqueline Fantenberg har sedan den 5 juli 2023 haft ett nytt arbete hos annan arbetsgivare.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Jacqueline Fantenberg har yrkat att tingsrätten ogiltigförklarar avskedandet samt förpliktar kommunen att till henne utge

- allmänt skadestånd med 200 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 16 juni 2023 till dess betalning sker,
- ekonomiskt skadestånd med 62 452 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 25 juli 2023 till dess betalning sker, samt
- ersättning för förfallen obetald lön (övertidsersättning) med 4 578 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 25 februari 2023 till dess betalning sker.

Kommunen har motsatt sig yrkandena om ogiltigförklaring samt allmänt och ekonomiskt skadestånd, men medgett yrkandet om ersättning för förfallen obetald lön (dvs. övertidsersättning om 4 578 kr) jämte ränta. Ränteberäkningarna har vitsordats såsom skäliga.

För det fall tingsrätten förklarar avskedandet ogiltigt, har Lunds kommun vitsordat att Jacqueline Fantenberg har rätt till ersättning för utebliven lön (dock inte semesterersättning) fram till datum för ny anställning hos annan arbetsgivare (5 juli 2023). För det fall tingsrätten finner att det inte funnits grund för avskedande men att det funnits sakliga skäl för uppsägning, har Lunds kommun medgett Jacqueline Fantenbergs yrkande om ekonomiskt skadestånd.

Båda parterna har begärt ersättning för sina rättegångskostnader och har vitsordat motpartens begärda belopp.

GRUNDER¹**Kommunen**

Jacqueline Fantenberg har under perioden 1 november 2022 – 31 januari 2023 systematiskt *förkortat, ställt in eller ändrat tiderna för sina besök hos brukare*. Det har lett till att hon vid minst 48 arbetspass under perioden, av de totalt 52 arbetspass som hon har arbetat, har kunnat ta en betydligt längre rast än hon har haft rätt till och att hon vid flera tillfällen har slutat tidigare. Hon har därmed fått lön för tid som hon inte har arbetat. Till följd av Jacqueline Fantenbergs agerande har brukarna inte fått den hjälp som de har haft rätt till. Den tid som Jacqueline Fantenberg har lagt på arbete hos brukarna ligger långt under en normal arbetsinsats för en heltidsanställd undersköterska inom hemvården.

Jacqueline Fantenberg har i stor omfattning *brutit mot arbetsgivarens regler om registrering* i Phoniro och Appva.

Jacqueline Fantenberg har haft hemvårdens *tjänstebil* parkerad vid sin bostad på arbetstid den 8 och 9 oktober 2022, trots att det strider mot reglerna inom hemvården. Yvonne Bliander har därefter gett henne en muntlig tillsägelse. Jacqueline Fantenberg har trots detta därefter haft hemvårdens tjänstebil parkerad vid sin bostad på arbetstid vid minst sju tillfällen; den 29 december 2022 samt den 1, 5, 7, 8, 13 och 14 januari 2023.

Jacqueline Fantenberg har under perioden 9 september 2022 – 11 januari 2023 inte haft sin *tjänstemobil* i telefonskåpet någon gång. Tjänstemobilen får bara användas i arbetet och ska förvaras inlåst i ett telefonskåp på arbetsplatsen utanför arbetstid, vilket framgår av arbetsgivarens policy som Jacqueline Fantenberg har tagit del av.

¹ Kommunens (svarandens) grunder redovisas först för att underlätta läsningen.

Jacqueline Fantenberg har även brustit vad gäller *bemötandet* mot brukarna. Efter det att Jacqueline Fantenberg blivit avstängd har flera brukare uppgett för Yvonne Bliander att de varit rädda för Jacqueline Fantenberg.

Jacqueline Fantenbergs agerande har inneburit ett allvarligt åsidosättande av det förtroende som arbetet bygger på. Hon har av ovanstående anledningar grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren och grund för avskedande har därmed förelegat. Det finns därför inte grund för att förklara avskedandet ogiltigt och inte heller grund för skadestånd.

I vart fall har det förelegat sakliga skäl för uppsägning på grund av personliga förhållanden. Det har inte varit skäligt att kräva att kommunen skulle erbjuda omplacering till annat arbete. Grund för att förklara avskedandet ogiltigt saknas därmed.

För det fall tingsrätten förklarar avskedandet ogiltigt, har Jacqueline Fantenberg rätt till ersättning för utebliven lön fram till datum för ny anställning hos annan arbetsgivare (5 juli 2023). Hon har dock inte rätt till semesterersättning eftersom anställningen – vid ett ogiltigförklarande av avskedandet – ska fortgå som om avskedandet aldrig hade ägt rum. Jacqueline Fantenberg har då rätt till semesterledighet och inte semestersättning.

För det fall tingsrätten finner att det inte funnits grund för avskedande men att det funnits sakliga skäl för uppsägning, har Jacqueline Fantenberg rätt till begärt ekonomiskt skadestånd (lön och semesterersättning under uppsägningstid fram till den 5 juli 2023).

Jacqueline Fantenberg har rätt till den ersättning för förfallen obetald lön som hon begärt (dvs. övertidsersättning om 4 578 kr).

Jacqueline Fantenberg

Jacqueline Fantenberg har, trots en ohållbar arbetsbelastning, skött sitt arbete mycket väl under hela anställningen. Hon har den 10 januari 2023 uteblivit från ett planerat kvällsbesök hos en brukare, eftersom hon varit tvungen att ta ett akutlarm enligt gällande

prioriteringslista. I övrigt har hon utfört samtliga arbetspass. Hon förnekar kommunens påstående gällande hanteringen av tjänstemobilen. Vad gäller tjänstebilen har Jacqueline Fantenberg vid enstaka tillfällen använt denna för att åka till sitt hem, som ligger två minuters färdresa från arbetsplatsen. Hennes närmaste chef har inte haft några synpunkter kring detta. Hon förnekar också vad som påstås om dåligt bemötande mot brukare.

Det har inte förelegat grund för avsked eller ens sakliga skäl för uppsägning. Avskedandet ska därför förklaras ogiltigt.

Om tingsrätten ogiltigförklarar avskedandet (dvs. om tingsrätten finner att det varken funnits grund för avskedande eller uppsägning), eller om tingsrätten finner att det inte funnits grund för avskedande men att det funnits grund för uppsägning, har Jacqueline Fantenberg rätt till dels allmänt skadestånd, dels ekonomiskt skadestånd för utebliven lön (inklusive semesterersättning) efter avskedandet fram till dess att hon fick nytt arbete (5 juli 2023). Det ekonomiska skadeståndet har beräknats enligt följande:

- 28 896 kr avseende lön för maj 2023, inklusive semesterersättning om 12 procent,
- 28 896 kr avseende lön för juni 2023, inklusive semesterersättning om 12 procent, samt
- 4 661 kr avseende lön för juli 2023 (1–5 juli 2023), inklusive semesterersättning om 12 procent.

Vidare är kommunen skyldig att ersätta Jacqueline Fantenberg för upparbetad men obetald lön i form av overtidsersättning (4 578 kr).

UTVECKLING AV TALAN²**Kommunen**

Den 11 januari 2023 blev enhetschefen Yvonne Bliander kontaktad av en brukare (Ulla) som uppgav att hon inte hade fått sitt planerade kvällsbesök den 10 januari 2023. Det var Jacqueline Fantenberg som skulle ha varit hos Ulla den kvällen. Ulla sade till Yvonne Bliander att det hade hänt förr och att det även tidigare hade varit Jacqueline Fantenberg som hade ställt in sina besök. Yvonne Bliander gjorde en översiktlig kontroll i Phoniro (se beskrivning av Phoniro nedan) och det såg ut som att det fanns fler tillfällen då Jacqueline Fantenberg inte utfört hela sina arbetspass. Det var med anledning av detta som ”Lex Sarah”-anmälan gjordes. Det finns en skyldighet att göra en ”Lex Sarah”-anmälan när det finns misstankar om missförhållanden i verksamheten.

Phoniro är ett digitalt låssystem som bl.a. används inom hemvården i Lunds kommun. Systemet fungerar på följande sätt. Arbetstagaren har applikationen Phoniro i sin tjänstemobil. För att låsa upp brukarens dörr klickar arbetstagaren på brukarens namn i applikationen när arbetstagaren är nära brukarens ytterdörr. Om dörren redan är öppen eller om brukaren själv öppnar dörren, trots att brukaren har ett Phoniro-lås, ska arbetstagaren i stället manuellt ankomstregistrera sig i Phoniro. När arbetstagaren lämnar brukarens hem låses dörren med Phoniro. Om brukaren själv låser dörren ska arbetstagaren manuellt avfärdsregistrera sig i Phoniro. Vid dubbelbemanning hos en brukare ska den ena arbetstagaren låsa upp och låsa med Phoniro och den andra ska manuellt ankomst- och avfärdsregistrera i Phoniro. Allt detta framgår av de skriftliga rutiner som gäller på aktuell arbetsplats. Reglerna har gått igenom på flera personalmöten och har varit väl kända för alla anställda, däribland Jacqueline Fantenberg.

I arbetstagarens schema anges vilka brukare arbetstagaren ska besöka under arbetspasset. Om en insats hos en brukare är dubbelbemannad anges detta i schemat. Den tid som

² Kommunens (svarandens) utveckling av sin talan redovisas först för att underlätta läsningen.

anges inom parentes i spalten näst längst till vänster i schemat, är den tid som insatsen beräknas ta i anspråk. Förflyttning mellan olika adresser ingår inte i den tiden. Ideongatan 53 är grupplokalen där de anställda börjar dagen. Under spalten ”adress” anges om brukaren har Phoniro (”Ph”). Om brukaren inte har ett Phoniro-lås får arbetstagaren öppna med nyckel. Nästan alla brukare har Phoniro. Runt kl. 18–19 på kvällen har de anställda 30 minuters rast.

Samtliga av arbetstagarens interaktioner med Phoniro sparas i loggar. Det finns dels en logg för vad kommunen kallar *låshändelser*, dels en logg för vad kommunen kallar *blåtandshändelser*.

Loggen för *låshändelser* visar när arbetstagaren låst upp eller låst brukarens dörr med Phoniro-applikationen i mobiltelefonen eller när arbetstagaren gjort en manuell ankomst- eller avfärdsregistrering i Phoniro (exempelvis i de fall då brukaren öppnar dörren själv trots att det finns ett Phoniro-lås). I denna logg försöker systemet att tolka hur lång tid arbetstagaren har varit hos en brukare. Denna tolkning kan bli felaktig om arbetstagaren inte använder Phoniro enligt gällande regler, exempelvis om arbetstagaren inte låser brukarens dörr efter sig med Phoniro och inte heller manuellt avfärdsregistrerar sig i Phoniro. Loggen för låshändelser blir därför inte helt rättvisande vad gäller beräkningen av den tid arbetstagaren befunnit sig hos brukarna.

Även loggen för *blåtandshändelser* visar när arbetstagaren låst upp eller låst brukarens dörr med Phoniro-applikationen i mobiltelefonen eller när arbetstagaren gjort en manuell ankomst- eller avfärdsregistrering i Phoniro. Skillnaden är att loggen för blåtandshändelser *inte* gör någon egen tolkning av hur lång tid arbetstagaren har varit hos en brukare. Loggen visar endast samtliga interaktioner som arbetstagaren haft med Phoniro, dvs. samtliga tillfällen som arbetstagaren låst eller låst upp brukarnas dörrar med Phoniro-applikationen eller gjort manuella ankomst- eller avfärdsregistreringar i Phoniro.

Det var loggen för låshändelser som låg till grund för Cecilia Åmarks ”Lex Sarah”-utredning. Eftersom den loggen kan ge en missvisande bild av hur mycket tid Jacqueline Fantenberg har spenderat hos brukarna, har kommunen under målets handläggning gett kommunens systemtekniker Marika Moreau i uppdrag att göra en fördjupad undersökning av Jacqueline Fantenbergs tid hos brukarna genom att även kontrollera loggen för blåtandshändelser samt Jacqueline Fantenbergs körjournaler.

Marika Moreaus fördjupade undersökning har gått till på följande sätt (se sammanfattande uppställningen i bilaga 1 till domen):

- Nästan alla brukare har digitala Phoniro-lås. Om brukaren inte har ett Phoniro-lås, har kommunen tillgodoräknat Jacqueline Fantenberg full tid enligt hennes schema som arbetad tid hos brukaren.
- Om Jacqueline Fantenberg har registrerat sig i Phoniro som man ska, vid ankomst till och avfärd från brukarens hem, har tiden mellan registreringarna räknats vid beräkningen av besökets längd. Om registrering har skett enbart vid ankomst eller enbart vid avfärd, har besökets längd räknats fram till nästa besök respektive från föregående besök.
- Om Jacqueline Fantenberg har använt en tjänstebil den aktuella dagen (vilket hon har under en majoritet av dagarna), har hänsyn även tagits till körjournalen för den bil som varit registrerad på henne. Om Jacqueline Fantenberg inte har registrerat sig med Phoniro som hon ska göra vid besöket, har hon ändå fått tillgodoräkna sig tid som arbetad tid hos brukaren om det framgår av körjournalen att bilen som hon varit registrerad på den dagen har varit i närheten av brukarens hem. Körjournalen har alltså använts för att räkna så högt som möjligt till Jacqueline Fantenbergs fördel.
- Om Jacqueline Fantenberg har registrerat sig i Phoniro hos en brukare som hon inte skulle ha gått till enligt schemat, har hon tillgodoräknats den tiden. Då har kommunen antagit att hon har åkt på ett larm och har räknat tiden som arbetad tid.

Den fördjupande undersökningen visar att Jacqueline Fantenberg, även med en mycket väl tilltagen tid till hennes fördel, endast har tillbringat ungefär 59 procent av den tid som hon borde hemma hos brukarna. Under november 2022 har hon endast tillbringat cirka 64 timmar och 20 minuter hos brukarna, jämfört med de cirka 100 timmar och 40 minuter (blå stapel) som hon borde ha varit hos brukarna enligt sitt schema. Under december 2022 har hon tillbringat cirka 57 timmar hos brukarna i stället för de cirka 95 timmar som hon borde och under januari 2023 har hon endast tillbringat cirka 66 timmar i stället för de cirka 122 timmar som hon borde ha tillbringat hos brukarna. Totalt under perioden har hon tillbringat cirka 188 timmar hos brukarna i stället för de cirka 318 timmar som hon borde enligt sitt schema.

Detta har lett till att Jacqueline Fantenberg vid minst 48 av totalt 52 arbetspass har kunnat ta en betydligt längre rast än hon haft rätt till och att hon vid flera tillfällen har kunnat sluta tidigare. Rasten har ofta varit ungefär två till tre timmar lång, och ibland uppemot fyra timmar lång. En så lång rast finns inte inlagd i Jacqueline Fantenbergs schema eftersom rasten bara ska vara ungefär 30 minuter lång. I stället har de långa rasterna gjorts möjliga genom att Jacqueline Fantenberg har ställt in, förkortat eller ändrat sina besök hos brukarna.

Som exempel kan nämnas den 10 januari 2023, då Jacqueline Fantenberg bl.a. skulle besöka brukaren Ulla (som dagen därpå kontaktade Yvonne Bliander). Av Jacqueline Fantenbergs schema framgår att hon skulle vara hos Ulla runt kl. 17.39 för ett besök om cirka 15 minuter, och sedan igen runt kl. 22.13 för ett besök om cirka 35 minuter. Jacqueline Fantenberg har inte registrerat någonting i Phoniro vid något av dessa besök, trots att Ulla har Phoniro. Vid det andra planerade besöket under kvällen, som skulle ta 35 minuter, har kommunen ändå tillgodoräknat Jacqueline Fantenberg nio minuter eftersom hennes tjänstebil varit i närheten av Ullas bostad denna tid. Hon kan alltså ha varit hos Ulla ett kort stund. Vid det första besöket enligt schemat, kl. 17.39, finns tjänstebilen inte i närheten av Ullas bostad och det finns inget tecken på att Jacqueline Fantenberg skulle ha varit där. Den aktuella dagen finns det en lucka i Jacqueline Fantenbergs Phoniro-logg på 2 timmar och 40 minuter utan några registreringar kring tiden för

hennes rast om 30 minuter. Det är vid den tiden som det första besöket hos Ulla skulle ha skett. Ullas uppgift till Yvonne Bliander vid telefonsamtalet, om att Ulla inte hade fått sitt besök som hon hade rätt till den 10 januari 2023, var alltså korrekt.

Arbetstagaren ska dokumentera en eventuell avvikelse från en schemalagd insats i brukarens journal, exempelvis om en brukare tackar nej till besök eller om en insats uteblir eftersom arbetstagaren blir larmad till en akut insats hos någon annan brukare. Detta framgår av de regler som gäller på arbetsplatsen och som Jacqueline Fantenberg har känt till. Jacqueline Fantenberg har bara vid något enstaka tillfälle under den aktuella perioden dokumenterat en avvikelse.

De inställda och förkortade besöken hos brukare innebär att brukarna inte har fått den hjälp som de har blivit beviljade enligt sina biståndsbeslut och som de har rätt till.

Jacqueline Fantenberg har, till stöd för att hon varit hos brukarna enligt schema, åberopat utdrag från applikationen Appva. Appva är en applikation som arbetstagarna har i mobiltelefonen. Där anger arbetstagaren att vissa medicinska insatser har utförts hos brukarna. Det kan exempelvis vara att arbetstagaren har satt på stödstrumpor, gett ögondroppar eller utfört hudvård. Till skillnad från Phoniuro måste arbetstagaren inte vara på plats hos brukaren för att kunna registrera i Appva. Appva visar alltså inte att arbetstagaren har varit på en viss plats vid en viss tidpunkt. Appva visar endast att arbetstagaren själv har fyllt i att han eller hon har utfört insatsen. Det kan fyllas i var och när som helst. Enligt de regler som gäller hos arbetsgivaren ska arbetstagaren fylla i utförda insatser i Appva när arbetstagaren är på plats hos brukaren. Det har dock Jacqueline Fantenberg inte alltid följt. Till exempel framgår av de utdrag som Jacqueline Fantenberg åberopat att hon den 5 januari 2023 fyllt i alla insatser mellan kl. 20.00 och kl. 22.35, trots att insatserna skulle ha utförts vid olika tidpunkter mellan kl. 15.00 och 22.00.

Kommunen har i detta mål åberopat samma grunder för avskedandet som tidigare, vilket framgår av protokollet från överläggningen den 19 april 2023 samt den skriftlig redogörelse av skälen för avskedandet som tillsändes Jacqueline Fantenberg efter avskedandet.

Jacqueline Fantenberg

Jacqueline Fantenberg har varken misskött sig under anställningen eller erhållit någon varning. Hon har skött sitt arbete mycket väl under hela anställningstiden och har trivts på arbetsplatsen med både sina kollegor och brukarna som hon vårdat.

Jacqueline Fantenberg har utfört alla sin insatser hos brukarna i enlighet med hennes schema. När Jacqueline Fantenberg har använt Phoniro för att öppna eller låsa dörren till brukarna, har det vid upprepade tillfällen uppstått kommunikationsfel i applikationen och därmed saknas vissa registreringar. Vidare har brukare vid olika tillfällen själva öppnat eller låst dörren, vilket har medfört att alla besök inte har registrerats i Phoniro. Vid dubbelbemanning har Jacqueline Fantenberg och en kollega turats om att låsa och öppna brukarnas dörrar med Phoniro, och därför syns inte alla besök i Jacqueline Fantenbergs loggar. Av utdrag från applikationen Appva kan utläsas att Jacqueline Fantenberg har utfört alla sina insatser hos brukarna i enlighet med hennes schema.

De versioner av Jacqueline Fantenbergs schema som kommunen har åberopat framstår som reviderade i efterhand. Avseende den 5 januari 2023, då Jacqueline Fantenberg arbetade dubbelt tillsammans med kollegan Lizzy Hansson, står det antecknat ”sambesök” i Jacqueline Fantenbergs version av schemat (aktbil. 61) men inte i kommunens version (aktbil. 74). I Jacqueline Fantenbergs version av schemat den 1 november 2023 (aktbil. 59) står det beträffande en av brukarna antecknat ”Öppnar själv / Knacka”. I kommunens version (aktbil. 43) står det i stället antecknat ”Ph” (Phoniro).

Det har inte framkommit några anmärkningar eller klagomål från vare sig brukarna eller deras anhöriga. Den 10 januari 2023 fick Jacqueline ett akutlarm från en brukare, samtidigt som hon också hade ett planerat besök hos en annan brukare (Ulla) enligt sitt ordinarie arbetsschema. Hon fick då prioritera akutlarmet i enlighet med kommunens

rutiner om prioritetsordning. I samband med detta ringde hon till Ulla och förklarade situationen. Det var inga problem för Ulla att bereda sin måltid själv. Kommunen har påstått att Yvonne Bliander dagen därpå blivit kontaktad av Ulla och att Ulla frågat varför hon inte fått sitt kvällsbesök den 10 januari 2023. Jacqueline Fantenberg och hennes kollega Ghadab El Zein har senare pratat med Ulla, som bekräftat att hon *inte* har ringt och pratat med Yvonne Bliander.

Under sin anställning utsattes Jacqueline Fantenberg för hög arbetsbelastning och stress. Arbetsgivaren tilldelade henne tunga arbetsscheman med kortare raster och förflyttningstid mellan insatserna jämfört med sina arbetskollegor. Arbetsgivaren har inte besvarat hennes mejl angående detta. Jacqueline Fantenberg har systematiskt blivit utsatt för kränkande särbehandling av arbetsgivaren. I samband med Jacqueline Fantenbergs återgång i arbete den 29 mars 2023 efter avstängningen, tilldelades hon nya arbetsuppgifter som städerska. Arbetsgivaren lät henne städa arbetslokalen, innefattande göra rent toaletter och tvätta personalens kläder. Hon fick återgå i sin ordinarie tjänst först efter begäran.

Kommunen har inte kunnat styrka någon misskötsamhet från Jacqueline Fantenbergs sida, och särskilt inte en sådan grov form av misskötsamhet som krävs för avskedande. Vidare har kommunen tidigare, före tingsrättsprocessen, endast åberopat olovlig frånvaro som grund för avskedandet. Nya grunder som åberopats i aktuellt mål ska inte beaktas.

BEVISNING

Partsförhör under sanningsförsäkran har hållits med Jacqueline Fantenberg. På Jacqueline Fantenbergs begäran har vittnesförhör under ed hållits med Ghadab El Zein, Lizzy Hansson, Annelie Alfvén och Jacob Ekberg. På kommunens begäran har vittnesförhör under ed hållits med Yvonne Bliander, Cecilia Åmark, Niclas Snygg och Marika Moreau.

Parterna har åberopat den skriftliga bevisning som framgår av tingsrättens protokoll från huvudförhandlingen.

DOMSKÄL

Enligt 18 § LAS får avskedande ske om arbetstagaren grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Därmed avses sådant avsiktligt eller grovt vårdslöst förfarande som inte rimligen ska behöva tålas i något avtalsförhållande. Arbetsdomstolen har i sin praxis framhållit att det är av allra största vikt att vårdtagare och anhöriga kan lita på att anställda utför vårdarbete på ett acceptabelt sätt. Detta är inte minst angeläget inom äldreomsorgen, där vårdtagarna är särskilt utsatta människor som har svårt att ta tillvara sina egna intressen och som i många fall är helt utlämnade åt personalen. (Se rättsfallet AD 2019 nr 33.)

Den omfattande skriftliga bevisning som kommunen har åberopat i form av scheman, loggar från Phoniro och körjournaler (samt Cecilia Åmarks och Marika Moreaus analyser av denna information), ger starkt stöd för slutsatsen att Jacqueline Fantenberg under perioden 1 november 2022 – 31 januari 2023 systematiskt har förkortat, ställt in eller ändrat tiderna för sina besök hos brukare så att hon vid minst 48 arbetspass under perioden, av de totalt 52 arbetspass som hon har arbetat, har kunnat ta en betydligt längre rast än hon har haft rätt till och att hon vid flera tillfällen har slutat tidigare. Vidare har Marika Moreau vittnat om att Jacqueline Fantenbergs tjänstebil – under de långa avbrotten i Phoniro-registreringar kring Jacqueline Fantenbergs rast – ofta har befunnit sig i andra stadsområden än Jacqueline Fantenbergs vårdområde eller kontoret.

De förklaringar som Jacqueline Fantenberg har lämnat till att det saknas registreringar i Phoniro-loggarna framstår inte trovärdiga, särskilt med hänsyn till att det är fråga om ett mycket stort antal registreringar som saknas och dessutom påfallande ofta saknas i samband med Jacqueline Fantenbergs rast. De utdrag från Appva som Jacqueline Fantenberg åberopat saknar enligt tingsrätten betydelse i bevishänseende eftersom arbetstagaren inte behöver vara på plats hos brukaren för att kunna registrera i Appva, utan registrering kan ske var och när som helst.

Sammantaget bedömer tingsrätten att det är styrkt att Jacqueline Fantenberg under perioden 1 november 2022 – 31 januari 2023 systematiskt har förkortat, ställt in eller ändrat tiderna för sina besök hos brukare så att hon vid minst 48 arbetspass under perioden, av de totalt 52 arbetspass som hon har arbetat, har kunnat ta en betydligt längre rast än hon har haft rätt till och att hon vid flera tillfällen har slutat tidigare. Hon har därmed fått lön för tid som hon inte har arbetat, och brukarna har inte fått den hjälp som de har beviljats rätt till. Enligt tingsrätten är detta tillräckligt för att Jacqueline Fantenberg ska anses ha grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Grund för avskedande har därmed förelegat och Jacqueline Fantenbergs talan ska således ogillas med undantag för yrkandet om ersättning för förfallen obetald lön (övertidsersättning), som kommunen har medgett.

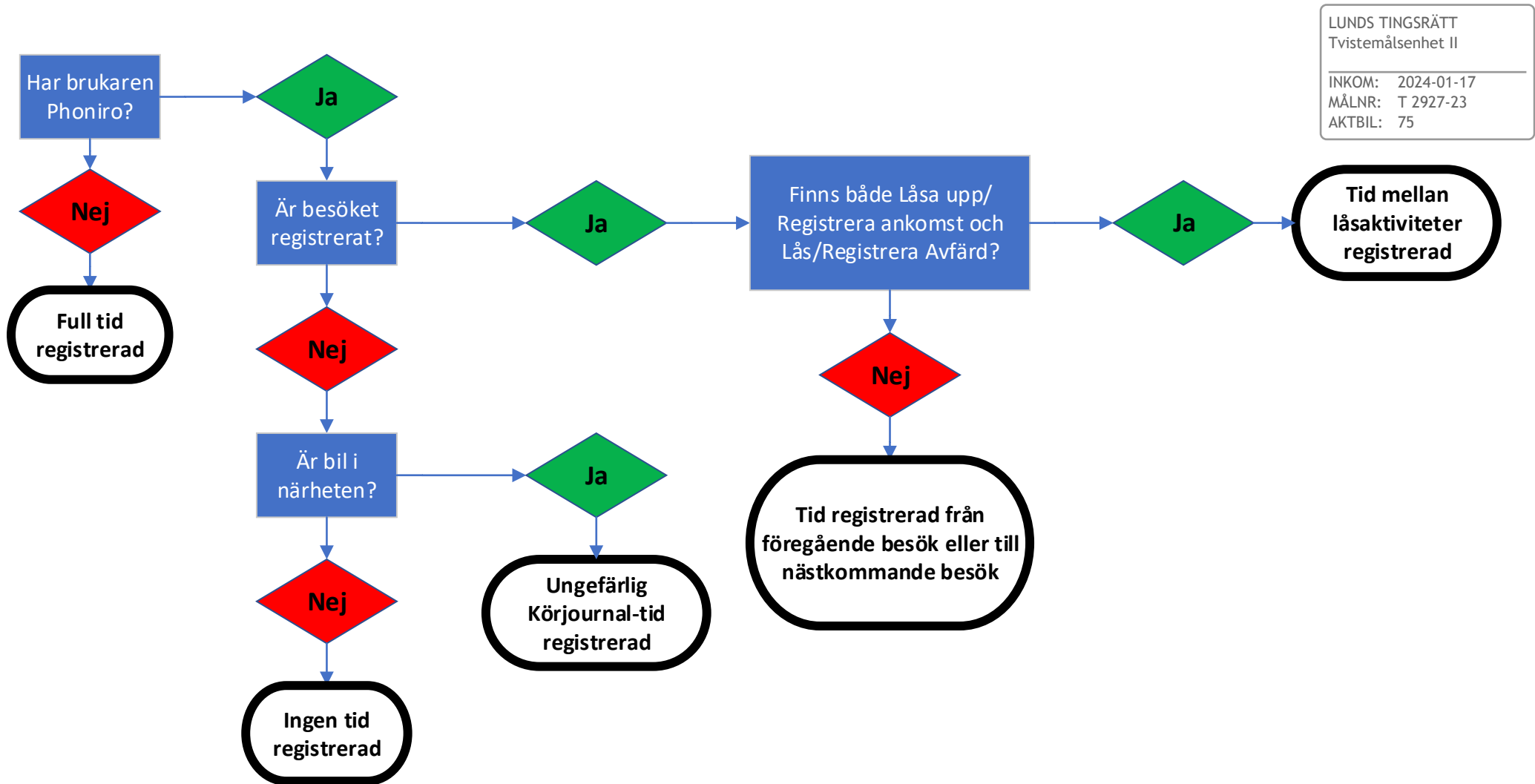
Kommunen, som får anses ha vunnit målet, har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader. Av 5 kap. 2 § lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister framgår att i mål som handläggs enligt den lagen, kan rätten förordna att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad om den part som förlorat målet hade skälig anledning att få tvisten prövad. Enligt tingsrättens mening är omständigheterna i aktuellt fall inte sådana att det föreligger skäl att förordna att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad. Rättsläget har inte varit svårbedömt och omständigheterna i målet har varit kända för båda parterna sedan tidigare. Kommunen har därför rätt till ersättning för sina rättegångskostnader i enlighet med huvudregeln i 18 kap. 1 § rättegångsbalken. Begärt belopp har vitsordats av Jacqueline Fantenberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (TR-04)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 26 mars 2024. Det ska stå i överklagandet att det riktar sig till Arbetsdomstolen.

Henrik Persson

Hur utförd max-tid har beräknats

Hur man överklagar

Dom i arbetsvist, tingsrätt

TR-04 (AD)

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Arbetsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Arbetsdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Arbetsdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Arbetsdomstolen

När överklagandet kommer in till Arbetsdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Arbetsdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.